

SKJOLDTUN BARNEHAGE
Skjoldstølen 20
5236 RÅDAL

Vår referanse: 2025/39697-7
Saksbehandler: Haldis Haukås Lillefosse
Dato: 25. mars 2025
Deres ref.:

Endret helsevern godkjenning for Skjoldtun barnehage

Miljørettet helsevern godkjenner barnehager etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger (forskriften). Forskriften er hjemlet i folkehelseloven. Alle barnehager skal ha en godkjenning etter forskriften. Dette brevet beskriver vår vurdering av barnehagen og eventuelle begrensninger vi vil sette i godkjenningen.

Skjoldtun barnehage søkte om ny godkjenning 14. januar 2025 på grunn av driftsendring.

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten fattet følgende vedtak:

Skjoldtun barnehage godkjennes etter forskriftens § 15 med følgende forutsetninger:

- Barnehagen har 283,6 m² innendørs leke- og oppholdsareal. Antall barn skal tilpasses arealnормene 4 m² per barn over 3 år og 5,3 m² per barn under 3 år, og ikke overstige 60 barn totalt.
- Fingarderobene er inkludert i barnehagens leke- og oppholdsareal, og skal derfor holdes fri for utesko og yttertøy.
- Dersom det skjer vesentlige endringer i dagens avtale om bruk av det tilgrensende friområdet som uteareal for barnehagen skal Miljørettet helsevern varsles.

Hjemmel for vedtaket er forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger § 15 og folkehelseloven § 10.

Saksopplysninger

Vi viser til søknad om endret helseverngodkjenning for Skjoldtun barnehage mottatt 14. januar 2025, tilsyn 7. mars 2025, samt barnehagens e-post med ettersending av vedlikeholdsplan, plan for etablering av flere garderobe plasser og plan for gjennomføring av en helhetlig risikokartlegging mottatt 12. mars 2025.

Søknaden gjelder endret godkjenning av eksisterende barnehage. Det søkes om inntil 40 barn over 3 år og 20 barn under 3 år, totalt 60 barn 0-6 år. Dette er en økning med 5 barn sammenlignet med barnehagens helseverngodkjenning fra 2018. I forbindelse med endringen vil barnehagen etablere en ekstra garderobeplass i hver grovgarderobe slik at barnehagen får 60 garderobe plasser totalt.

Informasjon om barnehagen

Adresse	Skjoldstølen 20, gnr. 40 bnr. 1177																																				
Eier av barnehagen	Skjoldtun kvinne- og familielag																																				
Eier av bygg/eiendom	Skjoldtun kvinne- og familielag																																				
Antall barn	40 barn over 3 år og 20 barn under 3 år.																																				
Avdelinger	Fire avdelinger: småbarnsavdelingene Olle Bolle og Hippetripp, og storbarnsavdelingene Abelone og Lurvelegg. Hver avdeling har egen inngang.																																				
Leke- og oppholdsareal	283,6 m² fordelt på følgende rom: <table><tr><td colspan="2">Avdeling Hippetripp</td></tr><tr><td>Lite lekerom</td><td>6,8 m²</td></tr><tr><td>Stort lekerom</td><td>38,7 m²</td></tr><tr><td>Fingarderobe</td><td>12,9 m²</td></tr><tr><td colspan="2">Avdeling Olle Bolle</td></tr><tr><td>Lite lekerom</td><td>8 m²</td></tr><tr><td>Stort lekerom</td><td>38,8 m²</td></tr><tr><td>Fingarderobe</td><td>12,9 m²</td></tr><tr><td colspan="2">Avdeling Lurvelegg</td></tr><tr><td>Amfi</td><td>46 m²</td></tr><tr><td>Lekerom</td><td>31,5 m²</td></tr><tr><td>Fingarderobe</td><td>13,3 m²</td></tr><tr><td colspan="2">Avdeling Abelone</td></tr><tr><td>Stort lekerom</td><td>35,8 m²</td></tr><tr><td>Lekerom</td><td>21,8 m²</td></tr><tr><td>Dukke krok</td><td>5,5 m²</td></tr><tr><td>Fingarderobe</td><td>11,7 m²</td></tr><tr><td>Totalt</td><td>283,6 m²</td></tr></table> Arealene er basert på vurderinger og oppmålinger utført i 2009. Det er derfor noen avvik sammenlignet med plantegningene som ble sendt inn sammen med søknaden i 2025.	Avdeling Hippetripp		Lite lekerom	6,8 m ²	Stort lekerom	38,7 m ²	Fingarderobe	12,9 m ²	Avdeling Olle Bolle		Lite lekerom	8 m ²	Stort lekerom	38,8 m ²	Fingarderobe	12,9 m ²	Avdeling Lurvelegg		Amfi	46 m ²	Lekerom	31,5 m ²	Fingarderobe	13,3 m ²	Avdeling Abelone		Stort lekerom	35,8 m ²	Lekerom	21,8 m ²	Dukke krok	5,5 m ²	Fingarderobe	11,7 m ²	Totalt	283,6 m²
Avdeling Hippetripp																																					
Lite lekerom	6,8 m ²																																				
Stort lekerom	38,7 m ²																																				
Fingarderobe	12,9 m ²																																				
Avdeling Olle Bolle																																					
Lite lekerom	8 m ²																																				
Stort lekerom	38,8 m ²																																				
Fingarderobe	12,9 m ²																																				
Avdeling Lurvelegg																																					
Amfi	46 m ²																																				
Lekerom	31,5 m ²																																				
Fingarderobe	13,3 m ²																																				
Avdeling Abelone																																					
Stort lekerom	35,8 m ²																																				
Lekerom	21,8 m ²																																				
Dukke krok	5,5 m ²																																				
Fingarderobe	11,7 m ²																																				
Totalt	283,6 m²																																				
Grovgarderober	60 garderobe plasser etter endring																																				
Toalett	9 toaletter tilgjengelig for barna, hvorav ett er tilgjengelig direkte fra utearealet.																																				
Stelleplass	4 stelleplasser, 1 av disse er hev-senk-stellebenk.																																				
Uteområde	1252 m ² på egen tomt. I tillegg har barnehagen avtale om å bruke 2800 m ² av det kommunale friområdet som grenser til barnehagetomten.																																				
Ventilasjon	Balansert																																				
Soving	Overbygget vognoppstillingsplass																																				

Tilgjengelighet	Barnehagens arealer er på ett plan og kan tilrettelegges ved behov.
-----------------	---

Vurdering

Ved siste tilsyn fremstod barnehagen som veldrevet og godt vedlikeholdt. Barnehagen har årlige kontroller av lekeplass, ventilasjonsanlegg, el-anlegg og brannvernutstyr som utføres av fagpersoner. Øvrig tilsyn og vedlikehold utføres av barnehagens ansatte og barnas foreldre på dugnad. Eier Skjoldtun kvinne- og familielag har en egen dugnadskomite som planlegger dugnadene med styrer. Vi forutsetter at barnehagens eier sikrer at barnehagen også i fremtiden vedlikeholdes i tråd med behovet.

Grovgarderobe

Hver avdeling har en egen inngang med en liten grovgarderobe. På tilsynsdagen var garderobene ganske fulle, men barnehagen har vist hvordan det kan tilrettelegges med en ekstra garderobeplass i hver av garderobene slik at barnehagens totale antall barn kan økes til 60. Alt av yttertøy og utesko skal oppbevares i grovgarderoben, for å sikre at ikke skitt og fukt forringer barnehagens innelima, jf. forskriftens § 6. Dersom det viser seg at barnehagen ikke får plass til alt yttertøy og alle utesko i grovgarderoben kan barnehagen måtte utvide arealet til grovgarderoben eller redusere antall barn.

Dagslys og utsyn

Det følger av forskriftens § 7 at barnehagens lokaler skal ha helsemessig tilfredsstillende dagslys og utsyn. Med tilfredsstillende dagslys og utsyn menes det at lokalene skal oppfylle kravene som Byggteknisk forskrift §§ 13-7 og 13-8 setter til dagslys og utsyn i rom for varig opphold. Barnehagens fingarderober oppfyller ikke dette kravet fordi rommene ikke har vinduer. Vi inkluderer likevel rommene fordi disse rommene ble godkjent som leke- og oppholdsareal i 2009 og 2018. I etterkant av at disse godkjenningene ble gitt har forskriftens krav til dagslys og utsyn blitt skjerpet, og rommene ville derfor ikke ha blitt godkjent som nytt lekeareal i dag.

Det er dokumentert at manglende dagslys har negative helseeffekter, blant annet for hormonbalanse og dagsrytme. Flere studier har rapportert en sammenheng mellom tilgang på dagslys og forbedring av syn, bedre søvnkvalitet, reduserte symptom på anstrengte øyne, hodepine og depresjon. Basert på det man vet om hvor viktig dagslys er for helse og trivsel anbefaler vi at barnehagen begrenser bruken av fingarderober til noen dager i uken og at bruken ikke overskrider 1-2 timer i løpet av dagen. Disse anbefalingene er basert på en faglig vurdering av helsemessige konsekvenser av manglende dagslys og utsyn gitt av Folkehelseinstituttet (2021). Ved bruk av rom uten dagslys vil det være viktig at barnehagen har fastsatt regler for oppholdstid og frekvens som ivaretar Folkehelseinstituttet sine faglige vurderinger, og at de ansatte er kjent med reglene og bakgrunnen for dem.

Leke- og oppholdsareal

I veiledningen til forskriftens § 4 opplyses det at veiledende norm for barns lekeareal inne er 4 kvadratmeter netto per barn over tre år og om lag 1/3 mer (ca. 5,3 kvadratmeter) per barn under tre år. Utearealet i barnehagen bør være om lag seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet inne. Normen har Kunnskapsdepartementet gitt i rundskriv F-08-06 Barnehageloven med forskrifter og Kunnskapsdepartementets merknader (udir.no).

Barnehagen har et utendørs lekeareal på 1252 m² på egen tomt. Med et innendørs leke- og oppholdsareal på 283,6 m² burde utearealet ha vært om lag 1700 m², mens det for en barnegruppe på 60 barn der 20 er under 3 år og 40 er over 3 år burde vært om lag 1600 m². For å sikre barna et tilstrekkelig stort utendørs lekeareal har barnehagen inngått en avtale om disposisjonsrett på det kommunale friområdet som grenser til barnehagens eget uteareal. Ifølge avtalen disponerer barnehagen et areal på om lag 2800 m² på friområdet, og avtalen gjelder for 5 år av gangen. Avtalen ble sist fornyet i 2023.

Det er i dag ikke gjerde mellom barnehagens uteareal og friområdet slik at friområdet kan benyttes som en naturlig forlengelse av barnehagens uteareal. Siden avtalen sikrer at barnehagen kan tilby barna et romslig uteareal i tråd med forskriftens krav og anbefalinger ber vi om å bli informert dersom det skulle skje vesentlige endringer i avtalen og dersom barnehagen ikke lenger får anledning til å benytte friområdet.

Etter en helhetlig vurdering av barnehagen vil vi endre vår godkjenning til inntil 60 barn 0-6 år.

Vedtaketets gyldighet

Det følger av forskriftens §15 at barnehagen må søke om ny helsevern godkjenning ved endringer ved drift eller bygningsmasse. Hvilke tilfeller som utløser krav om ny søknad, er beskrevet i [Helsedirektoratets veileder til forskriften](#).

Miljørettet helsevern kan i alvorlige saker beslutte å tilbakekalle barnehagens helsevern godkjenning. Det kan også gi grunnlag for tilbakekalling av godkjenningen dersom barnehagen over tid driver i strid med forskriftens krav på en slik måte at det utsetter barna for helserisiko.

Klagerett

Det er rett til å klage på vedtaket. Hvis dere vil klage er fristen tre uker fra dette brevet er mottatt. Klagen bør være skriftlig og den skal sendes til Miljørettet helsevern, Bergen kommune. Dersom vi ikke omgjør vedtaket vil klagen bli sendt til Statsforvalteren for ny behandling. Reglene om klage står i forvaltningsloven kapittel VI.

Med hilsen
Helsevernenheten

Tore-André Gram-Knutsen - Leder, Helsevernenheten
Haldis Haukås Lillefosse - Senioringeniør, Miljørettet helsevern

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til: Seksjon for barnehagemyndighet (SB)